

Brüsszel, 2022. január 10.
(OR. fr)

5015/22

LIMITE

FISC 1
ECOFIN 1

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	15294/21 - COM (2021) 823 final
Tárgy:	Irányelv a multinacionális csoportokra vonatkozó globális minimumadó mértékének megállapításáról az Európai Unióban – Irányadó vita

I. Főbb fejlemények és az aktuális helyzet

1. Az OECD/G20-ak adóalap-erózióval és nyereségátcsoportosítással (BEPS) foglalkozó inkluzív kerete október 8-án megállapodásra jutott a multinacionális vállalatok nyereségadóztatására vonatkozó nemzetközi szabályok reformjáról. Minden olyan uniós tagállam, amely tagja az inkluzív keretnek, csatlakozott a gazdaság digitalizációjából fakadó adóügyi kihívások kezelését célzó kétpilléres megoldásról szóló nyilatkozathoz. A Tanács a 2020. november 27-i következtetéseiben már jelezte, hogy a továbbiakban is támogatja az inkluzív keret munkáját¹.
2. Amint az a közvélemény reakcióiból is kiderül, ez a megállapodás, amely jelenleg 137 országot és joghatóságot tömörít, jelentős lépés a hatékony és méltányos nyereségadóztatási rendszer felé.

¹ ST 13350/20.

3. A minimális tényleges adómértékről szóló rendelkezés („második pillér”) főként a nemzeti jogban alkalmazandó két szabályon (a globális adóalap-erózió elleni, azaz „GloBE-szabályok”) alapul: i. a jövedelembeszámítási szabály (*Income Inclusion Rule – IIR*), amelynek értelmében egy adott multinacionális csoport anyavállalatának kiegészítő adót kell fizetnie az alacsony adót fizető csoporttagjai után; és ii. az aluladóztatott kifizetésekre vonatkozó szabály (*Undertaxed Payment Rule – UTPR*), amelynek értelmében az olyan szervezet, amely kifizetést teljesít egy ugyanazon csoporthoz tartozó másik szervezet számára, amelynek alacsonyan adóztatott jövedelme az IIR alapján nem adóköteles, megtagadhatja e kifizetés levonását vagy ezzel egyenértékű korrekciót írhat elő.
4. Az említett szabályok azzal a hatással járnak, hogy minimális mértékű kiegészítő adót vetnek ki egy olyan tényleges adókulcs alapján, amelyet joghatóság alapján, valamint az érintett adókra és a – számviteli eredmény alapján meghatározott – adóalapra vonatkozó közös meghatározást alkalmazva számítanak ki. E szabályok azokra a multinacionális vállalatokra vonatkoznak, amelyek pénzügyi számláikon legalább 750 millió EUR árbevétellel rendelkeznek. A referenciául szolgáló minimális adókulcs mind az IIR, mind az UTPR esetében 15%-os.
5. A GloBE-szabályok olyan kivételeket írnak elő, amelyek az érdemi kritériumon („*carve-out*”, azaz a gazdasági tartalomtól függő kivétel) és egy olyan képleten alapulnak, amely kizárja a tárgyi eszközök könyv szerinti nettó értéke és a bérköltség értéke meghatározott százalékának (5%) megfelelő jövedelemösszeget. Az első tíz évre vonatkozóan átmeneti szabály írja elő, hogy ez az érdemi alapú kizárás a tárgyi eszközök könyv szerinti értékének 8%-ával és a bérköltség 10%-ával kezdődik. A tárgyi eszközök esetében a kulcs az első öt évben évente 0,2%-kal, a fennmaradó időszakban pedig 0,4%-kal csökken. A bérköltség esetében a kulcs az első öt évben évente 0,2%-kal, a fennmaradó időszakban pedig 0,8%-kal csökken.
6. A GloBE-szabályok *de minimis* kizárásról is rendelkeznek azon joghatóságok esetében, ahol a multinacionális vállalat árbevétele kevesebb mint 10 millió EUR, nyeresége pedig nem éri el az 1 millió EUR-t.

7. Az OECD/G20-ak inkluzív keretének októberi nyilatkozata szerint a második pillért 2022-ben kellene jogszabályba átültetni, hogy 2023-ban hatályba léphessen, az UTPR-szabály pedig várhatóan 2024-ben lépne hatályba.
8. Az OECD/G20-ak inkluzív kerete 2021. december 14-én konszenzussal standard szabályokat fogadott el, amelyek érvényre juttatják a GloBE-szabályok alapelveiről szóló, 2021. októberi nyilatkozatot, és meghatározzák azok mechanizmusait. Ezeket december 20-án közzétették.

II. Az irányelvjavaslat célja

9. Annak érdekében, hogy a GloBE-szabályok végrehajtása koherens és az uniós joggal összeegyeztethető módon történjen, az Európai Bizottság 2021. december 22-én tanácsi irányelvjavaslatot² terjesztett elő az EU-ban működő multinacionális csoportokra vonatkozó globális minimumadó mértékéről.
10. Ez az irányelvjavaslat azokat a szabályokat tartalmazza, amelyek értelmében a tagállamok kiegészítő adót vetnek ki a csoporttagok alacsony adóval terhelt jövedelmére. A javaslat az OECD mintaszabályainak a kiigazítását is magában foglalja, amelyet az elsődleges uniós jognak való megfelelés szükségessége indokol: míg az OECD mintaszabályai csak a külföldi szervezetek, azaz a csoport székhelyétől eltérő joghatóság területén letelepedett szervezetek vonatkozásában írják elő az IIR alkalmazását, a javaslat értelmében az IIR-t a belföldi szervezetekre is alkalmazni kell annak érdekében, hogy az irányelv megfeleljen a letelepedés szabadságának.

² ST 15294/21.

11. Az OECD-megállapodás minden egyéb jellemzője (hatály, kulcsok, kizárások stb.) változatlan. Az OECD mintaszabályaiban előírtaknak megfelelően az irányelvjavaslat lehetővé teszi majd a tagállamok számára, hogy nemzeti kiegészítő adót vessenek ki az alacsony adót fizető belföldi illetőségű szervezetekre („*domestic top up tax*”). Azoknak a tagállamoknak, amelyek ezt a lehetőséget választják, a nemzeti kiegészítő adót az irányelvben szereplő GloBE-szabályokkal összhangban kell majd kiszámítaniuk. A helyi szinten fizetendő kiegészítő adó levonására a csoport anyavállalatának szintjén kerül sor, amely továbbra is felelős marad a csoport egészére vonatkozó kiegészítő adó kiszámításáért.
12. A javaslat az irányelv átültetésének határidejét 2022. december 31-ében állapítja meg annak érdekében, hogy az irányelvet átültető nemzeti jogszabályok az OECD/G20-ak BEPS-szel foglalkozó inkluzív kerete által elfogadott végrehajtási ütemtervnek megfelelően lépjenek hatályba (2023).
13. Amellett, hogy az elsődleges uniós jognak való megfelelés érdekében ki kell igazítani az IIR hatályát, ezen irányelv elfogadása egy második célt is szolgál. Idővel biztosítani fogja a második pillért végrehajtó tagállamok nemzeti jogszabályainak magas szintű összehangolását, és nagyobb jogbiztonságról és stabilitásról is gondoskodik majd, elkerülve ezáltal azt a helyzetet, hogy az egységes piacon működő multinacionális vállalatoknak eltérő jogszabályokkal kelljen szembesülniük. Ezen túlmenően a második pillérnek az EU egészében azonos időpontban, az OECD által meghatározott végrehajtási ütemtervnek megfelelően történő hatálybalépése erőteljes üzenetet küld majd arról, hogy a tagállamok elkötelezettek aziránt, hogy megakadályozzák a negatív versenyt a társasági adózás terén.

III. Következő lépések

14. A francia elnökség minden szükséges erőforrást a javaslat szakmai vizsgálatának kíván szentelni, a félév első hónapjait tehát az adózás területén elsősorban erre a javaslatra fogja fordítani. A javaslat szövegének az adóügyi munkacsoport szintjén történő vizsgálata már január 4-én megkezdődött (szakértői szinten), amit 2022. január 6-án az adóügyi munkacsoportban (magas szintű formáció) folytatott véleménycsere követett. E megbeszélésekből az derült ki, hogy a delegációk egyetértenek abban, hogy a javaslat prioritást élvez, ugyanakkor kiemelt jelentőséget tulajdonítottak az új szabályok elfogadására és átültetésére vonatkozó ütemtervnek.
15. Amint az irányelv megszövegezésével kapcsolatos szakmai munka befejeződik, az irányelvet politikai megállapodás céljából benyújtjuk a Tanácsnak (Ecofin), hogy elegendő idő álljon a nemzeti parlamentek rendelkezésére ahhoz, hogy elfogadják az irányelv átültetéséhez szükséges nemzeti jogszabályokat. A miniszterek a Tanács (Ecofin) keretében tájékoztatást kapnak majd a szakértői szinten elért eredményekről.
16. Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak, hogy – annak érdekében, hogy politikai iránymutatást nyújtson a szöveg további szakmai vizsgálatához – folytasson véleménycserét az alábbi kérdésekről:
 - a) Egyetért-e azzal a célkitűzéssel, hogy a második pillérről szóló nemzetközi megállapodásból eredő szabályokat koherens és az uniós joggal összeegyeztethető módon ültessék át?
 - b) Egyetért-e azzal, hogy a javaslat szövegének szakmai vizsgálatát prioritásként kell elvégezni annak érdekében, hogy a szükséges átültetési határidők figyelembevétele céljából mielőbb megállapodás szülessen róla?